

Protocol Hoorrecht in de praktijk

Praten mét leerlingen over hun ontwikkeling

10 juni 2025	instemming BOO/bestuur
24 juni 2025	instemming GMR
1 juli 2025	vastgesteld bestuurder

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Hoorrecht betekent óók luisterplicht en vertelruimte.....	4
3.	Handelingsgericht werken.....	4
4.	Interventies	5
4.1	Mentoruur/-gesprek, coachgesprek, begeleidingsgesprek, dagstart, weeksluit	5
4.2	MOL-/COL-/ontwikkel-/driehoeksgesprek.....	6
4.3	Evaluatie basisondersteuning.....	6
4.4	Multidisciplinair overleg.....	6
4.5	OPP-gesprek (ontwikkelingsperspectiefplan)	6
4.6	Schoolvragenlijst en monitor tevredenheid/sociale veiligheid	7
4.7	Leerlingenraad	7
4.8	Ouder- en Jeuginformatiesteunpunt	7
5.	Meer informatie.....	7

1. Inleiding

De wet 'Versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs' is per 1 augustus 2025 van kracht in het voortgezet onderwijs. Een belangrijk recht dat met deze wet wordt geregeld, is het hoorrecht voor leerlingen over hun ontwikkelingsperspectief en de ondersteuning op school. Het recht op gehoord te worden zorgt ervoor dat leerlingen kunnen meedenken én meepraten over de hulp die ze krijgen. Dit betekent:

- School praat met ouder(s)/verzorger(s) én leerling over het ontwikkelingsperspectief.
- School schrijft in het ontwikkelingsperspectief op hoe de leerling naar de eigen ontwikkeling kijkt en wat de school met die inbreng heeft gedaan.
- School mag het ontwikkelingsperspectief pas vaststellen of bijstellen als het met de ouder(s)/verzorger(s) én de leerling heeft gepraat en de ouders hebben ingestemd met het handelingsdeel.
- School moet alle leerlingen vragen naar hun mening over het ondersteuningsaanbod.
- School schrijft in de schoolgids op wat de leerlingen van de ondersteuning vinden. School schrijft op of ze de ondersteuning heeft aangepast.

In [deze infographic](#) van het ministerie van OVC staat meer informatie over de wet¹.

In dit protocol staat uitgelegd wat het hoorrecht betekent voor de leerlingen van de SVOK-scholen en hoe de scholen dit toepassen in de praktijk.

¹ [Informatie over Wet 'Versterking positie ouders en leerlingen' - Steunpunt Passend Onderwijs](#)

2. Hoorrecht betekent óók luisterplicht en vertelruimte

Het recht hebben om gehoord te worden, betekent ook dat er iemand moet en wil luisteren. Met het hoorrecht wordt dus ook de 'luisterplicht' ingevoerd. Dit vraagt van ons als onderwijsprofessionals om een lerende houding. Als het onderwijs niet passend is voor de leerling en er zijn aanpassingen nodig, dan is er de luisterplicht om de leerling te laten vertellen over:

- Vind jij dat er een probleem is?
- Vertel eens over wat er volgens jou niet goed gaat?
- Wil je ons helpen bij het maken van een plan?
- Hoe ziet het eruit als het goed gaat? Wat doe jij dan, wat doen wij dan, wat leer je dan?

Voor praten met leerlingen is échte belangstelling nodig. Het vraagt van de docent dat we leerlingen volkomen serieus nemen en benieuwd zijn naar wat ze vinden en te zeggen hebben. En dat we bereid zijn rekening te houden met wat ze zeggen en vinden. De leerling kan ons helpen om beter waar te nemen, beter te begrijpen, samen een beter plan te maken en dit plan samen beter uit te voeren. Het betekent dat we de leerling de ruimte geven om zijn verhaal te doen. Dat we de leerling 'vertelruimte' geven en de inbreng van de leerling opnemen in het plan van aanpak².

3. Handelingsgericht werken

Een belangrijk kenmerk van de ondersteuningsstructuur van de SVOK-scholen is dat er handelingsgericht wordt gewerkt³. Deze werkwijze sluit aan bij het hoorrecht van leerlingen en werkt volgens zeven uitgangspunten:

- Ons handelen is doelgericht;
- Het gaat om afstemming en wisselwerking tussen de leerling en de omgeving;
- De onderwijsbehoefte van de leerling staat centraal;
- De mentor/docent doet ertoe;
- Positieve aspecten van leerlingen, ouder(s) en docenten zijn van groot belang;
- We werken constructief samen;
- De werkwijze is systematisch en transparant.

Handelingsgericht werken is een doorlopend cyclisch proces van instroom/signaal tot aanpak en samen evalueren. Wanneer in een ondersteuningslijn onvoldoende verbetering komt, kan de vraag worden opgeschaald naar een volgende lijn, waarbij meer expertise en analyse komt om tot een passende aanpak voor de ondersteuningsbehoefte van de leerling te komen. We streven ernaar dat deze cyclische manier van werken steeds meer zichtbaar is in elke lijn van de ondersteuningsstructuur, zodat deze zo goed mogelijk aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

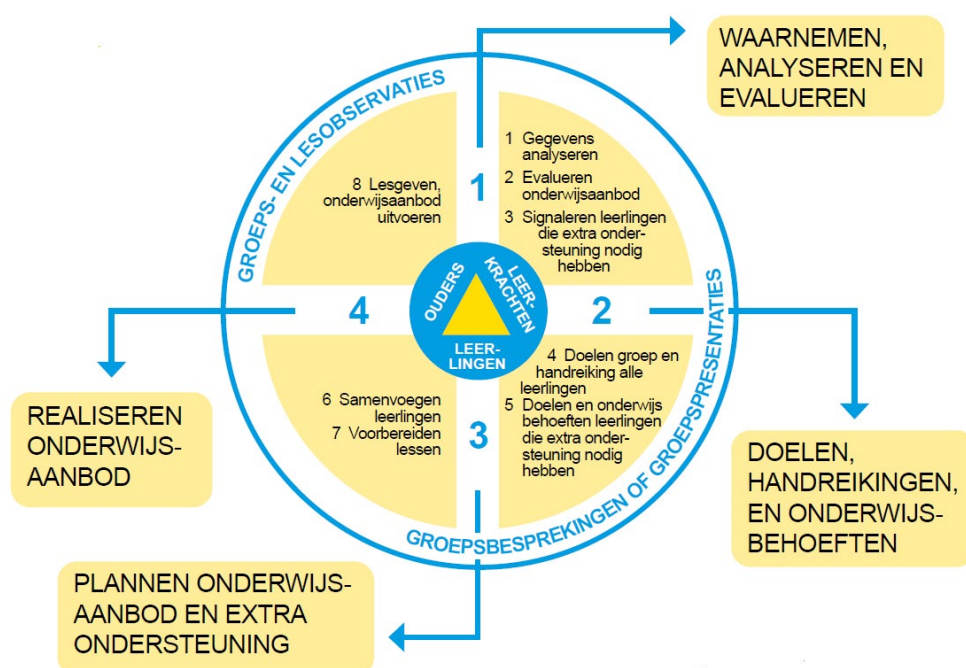
De afbeelding op de volgende pagina illustreert handelingsgericht werken in de klas⁴.

² Leerlijn Kansrijke ondersteuning SVOK, Simone van Dijk, 2024-2025

³ Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband VO Midden-Kennemerland 2025-2029, p. 7

⁴ Pameijer, N. (2017). Handelingsgericht Werken I Samenwerken aan schoolsucces. Acco Uitgeverij. Zie voor meer info: <https://hgw-noelle-pameijer.nl/>

Handelingsgericht werken: samenwerken aan schoolsucces

4. Interventies

Het betrekken van leerlingen in de gesprekken over ondersteuning moet volgens het hoorrecht structureel zijn geregeld. Alle leerlingen moeten in de gelegenheid worden gesteld om hun mening te kunnen geven over het ondersteuningsaanbod van de school en de eventuele ondersteuning die ze krijgen.

Ouders/verzorgers en kinderen dienen te allen tijde mee te kunnen praten en te bepalen wat zij denken dat er nodig is aan ondersteuning. We werken daarbij constructief samen binnen de driehoek leerling – ouder(s)/verzorger(s) – school. Deze driehoek vormt als het ware de fundering voor elke stap die wordt gezet. Daarom staat binnen onze scholen, en in de afstemming met het samenwerkingsverband, centraal dat bij iedere stap ouder(s)/verzorger(s) en leerling betrokken zijn⁵.

Naast handelingsgericht werken zet elke school daarvoor verschillende interventies in. Dit hoofdstuk geeft een korte omschrijving per interventie.

4.1 Mentoruur/-gesprek, coachgesprek, begeleidingsgesprek, dagstart, weeksluit

De belangrijkste directe interventie is het 1-op-1 gesprek met de mentor of coach. Elke klas heeft een eigen mentor/coach, die ook vaak lesgeeft aan de betreffende klas. Een mentor/coach luistert naar de leerling, geeft advies en ondersteunt de leerling om zijn of haar doelen te bereiken. Als de leerling behoefte heeft aan meer (onderwijs)ondersteuning, dan bespreekt de mentor/coach dit met de docent en/of de ondersteuningscoördinator. Naast het individuele gesprek heeft de leerling ook elke week een mentoruur met de klas of een dagstart/weeksluit met de coach. De mentor/coach is dé spil

⁵ Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband VO Midden-Kennemerland 2025-2029, p. 22

in het web en de eerste contactpersoon voor leerlingen, ouders/verzorgers én voor collega's betrokken bij de leerling.

Elke school hanteert daarbij een eigen werkwijze. Zo werkt het Dalí College met coaching (passend bij gepersonaliseerd leren) en werken andere scholen bijvoorbeeld naast de mentor met mentorcoaches, juniormentoren of mentorbegeleiders om de mentoren extra te ondersteunen bij hun werkzaamheden óf met een coach naast de mentor voor individuele coaching.

4.2 MOL-/COL-/ontwikkel-/driehoeksgesprek

Twee keer per jaar is er naar behoefte een gesprek tussen de mentor/coach, de leerling en de ouder(s)/verzorger(s): de gouden driehoek. Het doel van dit gesprek is om de voortgang, prestaties en ontwikkeling van de leerling te bespreken. Vaak bereiden leerlingen deze gesprekken zelf voor, zodat ze zoveel mogelijk eigenaar zijn van hun eigen leerproces.

De scholen geven verschillende benamingen aan dit gesprek: MOL-gesprek (mentor-ouder-leerling), COL-gesprek (coach-ouder-leerling), driehoeksgesprek of ontwikkelgesprek.

4.3 Evaluatie basisondersteuning

Als een leerling (preventief) meer ondersteuning nodig heeft voor een goede schoolgang, kan elke school naast de basiskwaliteit interventies inzetten die vallen onder de basisondersteuning. Denk aan taalondersteuning, leerlingbegeleiding en groepstrainingen (o.a. sociale vaardigheden, faalangstreductie en weerbaarheid). De inzet van de basisondersteuning wordt samen met de leerling(en) geëvalueerd aan de hand van de leerdoelen.

4.4 Multidisciplinair overleg

Als er (preventief) meer ondersteuning nodig is en de hulpvraag is nog niet duidelijk, dan kan het ondersteuningsteam samen met de leerling, ouder(s)/verzorger(s) en betrokken partners zoals bijvoorbeeld de Jeugd- en Gezinscoach/Jeugd- en Schoolcoach en schoolmaatschappelijk werk een multidisciplinair overleg organiseren. Doel van dit overleg is vraagverheldering en kijken welke inzet passend is in onderwijs en in ondersteuning op school en/of thuis.

4.5 OPP-gesprek (ontwikkelingsperspectief)

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, maken we samen met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) een ontwikkelingsperspectief (OPP). Hierin staat wat de doelen van de leerling in het onderwijs zijn en wat de leerling nodig heeft om die te halen. Het OPP helpt om het onderwijs beter af te stemmen op de behoeften van de leerling.

Het plan evalueren we periodiek samen met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s). Wat de leerling vindt van de ondersteuning en wat de leerling nodig heeft (in onderwijs en/of extra ondersteuning), beschrijven we in de online OPP-module. Bij een volgende evaluatie herhalen we dit proces. Zo werken we handelingsgericht aan de leerdoelen en betrekken we het perspectief van de leerling.

De SVOK-scholen streven ernaar om het OPP zo praktisch en functioneel mogelijk te maken voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en collega's.

4.6 Schoolvragenlijst en monitor tevredenheid/sociale veiligheid

Naast individuele gesprekken en groepsgesprekken bevragen we leerlingen ook jaarlijks via vragenlijsten. De scholen werken met verschillende varianten. Zo is er de schoolvragenlijst van de GGD rondom welbevinden, de aangepaste schoolvragenlijst voor leerlingen van de praktijkschool (Forta) en de CBO-screening voor vroegsignalering van hoogbegaafde leerlingen. De school bepaalt wat wordt afgenomen. Naar aanleiding van deze vragenlijsten kan het ondersteuningsteam in gesprek met de mentor/coach en de leerling, en kunnen specifieke leerdoelen (op klassenniveau) gegenereerd worden.

Elk jaar vragen we leerlingen ook naar hun tevredenheid ten aanzien van het onderwijs en de sociale veiligheid op school. Dit is een wettelijke verplichting. De uitkomsten hiervan worden gepubliceerd op [Scholen op de Kaart](#) en geven scholen inzicht in de ervaringen en verbeterpunten gezien door leerlingen. Met deze feedback kunnen scholen de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning versterken.

4.7 Leerlingenraad

Elke school heeft een actieve leerlingenraad. Deze raad vertegenwoordigt de mening van de leerlingen op de school en kan, gevraagd of ongevraagd, de medezeggenschapsraad van de school adviseren. De leerlingenraad kan zich daarnaast bezighouden met de verbetering van de sfeer op school en met de kwaliteit van het onderwijs. Leerlingen kunnen ook invloed uitoefenen op de gang van zaken in en rond de school door lid te worden van de medezeggenschapsraad.

4.8 Ouder- en Jeugdinformatiesteunpunt

Tot slot heeft ons Samenwerkingsverband VO Midden-Kennemerland een ouder- en jeugd-informatiesteunpunt ingericht. Dit steunpunt, dat wettelijk verplicht is, is er speciaal voor ouders/verzorgers en leerlingen. Hier kunnen zij terecht met vragen over passend onderwijs, maar ook om zorgen of ervaringen te delen. Alles wat met het samenwerkingsverband wordt besproken, is waardevolle input om te kijken hoe we de samenwerking kunnen verbeteren, de informatievoorziening toegankelijker kunnen maken en ondersteuning beter kunnen afstemmen op de behoefte van ouders/verzorgers en leerlingen⁶.

5. Meer informatie

Op de website van de school en in de schoolgids staat uitgebreide informatie over de beschikbare ondersteuning. Als leerlingen meer willen weten over het hoorrecht of vragen hebben over de ondersteuningsmogelijkheden op hun eigen school, kunnen ze contact opnemen met de mentor of coach.

⁶ Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband VO Midden-Kennemerland 2025-2029, p. 22